

»SLOVENE« volja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 84—
za pol leta . . . » 42—
za četrt leta . . . » 21—
za en mesec . . . » 7—
za inozemstvo celoletno K 95—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 15—
za inozemstvo » 20—

SLOVENE

==== Inzerati: ====
Enostolpna petstvrsta (50 mm
široka in 3 mm visoka ali sje
prostor)
za enkrat po K 1-20
uradni razpisi . . . po K 1-80
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 50/9 mm K 4—
==== Poslano: ====
Enostolpna petstvrsta K 3—
lahja vsak dan izveniški po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oplate,
avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-her. 7563.

Dr. F. Grivec:

Sv. Ciril in Metod.

Jugoslovanski škofje so za praznik sv. Cirila in Metoda izdali skupni pastirski list, ki slavi naša blagovestnika kot apostola krščanske ljubezni, edinosti in miru. Pastirski list ima, kar je umevno, v prvi vrsti verski in cerkveni značaj, a je vendar tudi velikega narodnega in političnega pomena. Znano je namreč, da je ravno verska razlika resna zapreka popolnega jugoslovanskega edinstva. Pri nas Slovencih se to toliko ne opaža, tem bolj se pa to opaža na Hrvaškem; iz vsebine pastirskega lista opravičeno sklepamo, da ima list med drugim namen, pomirjevalno vplivati na ljudstvo.

Pred tisoč leti je nemška državna in cerkvena politika preprečila popolni uspeh delovanja naših blagovestnikov. Sedaj je čas, da se popravijo usodepolne zgodovinske napake ter da se kolikor mogoče poživi duh sv. Cirila in Metoda.

Jugoslovanski škofje so v tem oziru storili dva važna koraka. Prvi korak je bila prošnja, naj se slovansko bogoslužje dovoli vsem katoliškim Jugoslovanom. Drugi korak je sedanjí pastirski list, ki je dopolnilo in pojasnilo k prošnji za slovansko bogoslužje. To pojasnilo je bilo potrebno ne samo za Jugoslovane, marveč tudi z ozirom na cerkvene kroge v Rimu, kjer o naših verskih razmerah in težnjah niso najboljše poučeni.

Delovanje sv. Cirila in Metoda je ogromne verske, kulturne in politične važnosti. Slovanski zgodovinarji in jezikoslovci so o tem napisali že celo knjižnico, a vendar je še mnogo zanimivega gradiva za nova razmišljanja.

V delovanju slovanskih blagovestnikov zbujajo največjo pozornost ustanovitve slovanskega književnega jezika in književnosti ter ustanovitve slovanskega bogoslužja. O ustanovitvi slovanske književnosti se v znanosti največ razpravlja. Celo neprijazni poljsko-nemški slavist Brückner trdi, da je to Cirilovo delo morebiti največja jezikoslovna tvorba v srednjem veku.

Ustanovitev slovanskega bogoslužja je drugo veliko in samostojno delo naših blagovestnikov. Oznanjevanje svete vere v narodnem jeziku in ustanovitev slovanske književnosti ni v nujni zvezi s slovanskim bogoslužjem; saj se je tudi pri drugih narodih oznanjala krščanska vera v domačem jeziku, a brez narodnega bogoslužja.

Splošno se misli, da se v misli na slovansko bogoslužje ne razodeva posebna izvirna samostojnost sv. Cirila; to misel je sv. Ciril, tako trdijo, lahko povzel iz prošnje moravskih poslancev ali pa iz običaja

tedanje vzhodne cerkve. Toda niti prvo niti drugo ni resnično. Poslanci moravskega kneza Rastislava niso imeli pojma o narodnem bogoslužju in torej niso mogli zanj prositi. Z druge strani pa to tudi ni ideja vzhodne cerkve v nasprotju z latinsko cerkvijo. Res je, da je na Vzhodu nastalo narodno sirsko, kaldejsko, koptsko in armensko bogoslužje. A to ne razodeva posebnega običaja vzhodne cerkve v nasprotju z zapadno latinsko cerkvijo. Narodne vzhodne liturgije so nastale v dobi, ko med vzhodno in zahodno cerkvijo še ni bilo nasprotja ter se še ni moglo govoriti o vzhodni cerkvi v sedanjem pomenu. V isti dobi se je na Zapadu razvilo latinsko bogoslužje, ki je izpodrinilo prvotni grški bogoslužni jezik v Rimu. Na Vzhodu se je razvilo več narodnih liturgij, ker je bilo tam več starih kulturnih narodov, a na Zapadu razen latinske kulture ni bilo nobene znane narodne kulture.

V 4. stoletju, ko so se začele pojavljati razlike med krščanskim Vzhodom in Zapadom, je tvorba narodnih liturgij že prenehala. V 5. stoletju je dobila vzhodna cerkev po odpadu monofizitov in nestorijancev (Sirci, Kaldejci, Kopti, Armenci) skoraj popolnoma grški značaj. Do 9. stoletja se je tudi bizantinska grška država tako pogrčila, da že smemo govoriti o grški narodni državi in cerkvi. Veliki državni in cerkveni politik Fotij, glavni zastopnik bizantinske narodne prosvetljenosti, največji učenjak svoje dobe ni znal latinskega jezika.

Slovansko bogoslužje torej ni utemeljeno v posebnem običaju vzhodne cerkve, marveč je izvirna misel velikega duha našega ponižnega blagovestnika, sv. Cirila. Med strokovnjaškimi preiskovalci življenja sv. Cirila in Metoda je malo temeljitih cerkvenih zgodovinarjev (pač žalostno pričevalo za slovansko cerkveno zgodovino); zato se je to doslej premalo povdarjalo. Največji cerkveni zgodovinar, ki je obenem strokovnjak v našem vprašanju, je ruski cerkveni zgodovinar E. Golubinskij. On odločno dokazuje, da je slovansko bogoslužje tudi s stališča vzhodne cerkve popolnoma izvirna, izredna, skoraj revolucionarna misel sv. Cirila. V tem vidi Golubinskij glavno zaslugo sv. Cirila ter (pač nekoliko enostransko) poudarja, da je izajdaba slovanskih črk in slovanski prevod svetih knjig v primerj s tem malenkostna stvar.

Grška cerkev nikakor ni bila naklonjena narodnemu bogoslužju. Slovansko bogoslužje se je razvilo ter utrdilo v nasprotju in v boju z grško cerkvijo. Dokaz za ta boj v začetku 10. stoletja je spis meniha Hrabra o slovanskih pismenih. To zelo odločno poudarja Golubinskij, veščak

v slovanski in grški cerkveni zgodovini. Isto potrjuje dejstva.

Slovansko bogoslužje se ni razvilo v bližini Carigrada, dasi je bilo tam mnogo Slovanov. Ko se je slovansko bogoslužje kot dovršeno dejstvo širilo med Srbi in Bolgari, je moralo prestati hude boje z Grki. Rusi slovanskega bogoslužja niso sprejeli iz Carigrada, marveč iz Bolgarije. Ruski knez Vladimir je sprejel grške misijonarje šele potem, ko je pri Grkom pokazal svojo moč kot zmagovalec pri Korsunu.

Res je, da se je slovansko bogoslužje ohranilo skoraj samo pri vzhodnih Slovanih, a to zato, ker so ti Slovani imeli samostojne krepke države. Ako bi bila Srbija, Bolgarija in Rusija tako slaba kakor Moravska, ako bi bili vzhodni slovanski knezi slovanskemu bogoslužju tako malo naklonjeni kakor mi je bil malo naklonjen moravski knez Svetopluk, potem bi bilo slovansko bogoslužje povsod propadlo.

Nemški zgodovinarji sami priznavajo, da so Nemci uničili slovansko bogoslužje na Moravskem in v Panoniji. Ne tajijo, da so bili papeži slovanskemu bogoslužju naklonjeni. Kakor Golubinskij tako tudi nemški zgodovinarji trdijo, da je bil zlasti veliki papež Nikolaj I. zato naklonjen delovanju sv. Cirila in Metoda, ker je upal na ta način Slovane pridobiti za katoliško vero ter jih porabiti kot oporo katoliške vesoljnosti proti nemškemu in grškemu bizantinstvu. Ideja krščanske vesoljne edinosti je vodila rimske papeže, da so bili naklonjeni slovanskemu bogoslužju. Zato vidimo, da so mu bili naklonjeni posebno oni papeži, ki so imeli širje obzorje in ki so pospeševali cerkveno zedinjenje.

Lahko si predstavljamo, da je tudi naša blagovestnika vodila ista ideja. Vzhodna liturgija v čast sv. Cirilu in Metodu jako jasno izraža misel, da sta hotela sveta brata vse Slovane združiti v eno krščansko družino, ki naj bi zastopala ono vzorno krščansko edinstvo prvih stoletij, proti kateri so grešili Grki in Nemci. Duh krščanske ljubezni in edinosti diha iz vsega delovanja naših apostolov.

Sv. Ciril in Metod torej nista zastopnika one žalostne grške enostranosti, ki je izražena v grški cerkvi, a tudi ne zastopnika zapadne omejenosti, ki je sodelovala pri razkolu. Sveta slovanska blagovestnika sta zastopnika one velike krščanske ljubezni in edinosti, ki je nekdanje združevala Vzhod in Zapad v eno krščansko družino. Slovansko bogoslužje in slovanska književnost torej ni dar grškega Carigrada, marveč izliv vseobsežne krščanske ljubezni in pravega krščanskega duha, ki sta ga zastopala naša velika apostola miru, ljubezni in edinosti.

Ko je kardinal Bourne, veliki prijatelj Jugoslovanov, skozi Jugoslavijo potoval v Rim, je s seboj ponesel idejo, naj se v Belgradu sezida velika katoliška cerkev sv. Cirila in Metoda kot spomin narodnega edinstva in kot opomin k verskemu edinstvu. Benedikt XV. je to misel odobril; odobrili so jo tudi odločilni krogi v Belgradu. Prapor sv. Cirila in Metoda naj se torej visoko dvigne med Jugoslovane ter naj jih opominja k oni krščanski ljubezni, ki je tako potrebna naši mladi državi.

Kriza.

V snočnjem »Slovenskem Narodu« bemo na prvi strani sledečo debelo tiskano politično vest:

»Kakor znano, je minister notranjih zadev vsled protesta ministrskega podpredsednika dr. Korošca izvršitev že odredene premešitve okrajnega glavarja Svetka iz Črnomlja v Brežice do izida posebne preiskave sistiral. Ta ministrov ukrep se je izvršil v sporazumu z ministri, ki pripadajo JDS, ker se je ugovor dvignil od resne strani, ki je zanikala opravičenost premešitve. Preiskava je končana. Na podlagi izida te preiskave je sklep, da se glavar Svetek premešti iz Črnomlja v oveden. Prvotno nameravana premešitev v Brežice pa je po tem izidu postala nemogoča. Glavar Svetek je nastopil daljši dopust.«

Umevno je, da smo se obrnili tudi mi na merodajno mesto po informacije o tem. Tam smo dobili naslednji lakonični odgovor:

»To je kršenje uradne tajnosti in vrhu tega težka potvorba resnice.«

Čuditi se mora tedaj vsakdo, da prihajajo v »Slov. Narod« vesti, ki so uradna tajnost in vrhu tega se to zgodi še v potvorjeni obliki. Kdo je tisti, ki je zagrešil to?

Prav močno sodimo, da je to tisti »neznani nekdo«, ki ima vpogled v uradne akte in ki obenem z »Narodom« stoji v najintimnejših razmerah. Tako postopanje mora odstraniti vsako medsebojno zaupanje, če ga je sploh še kaj ostalo.

Ta slučaj je zopet eklatanten zgled, da je koalicija morala iti v kose, ker ni zaupanja, lojalnosti in močnatosti. Kakor je dr. Zerjav brez sence lojalnosti za hrbtno svojih tovarišev na svojo roko postavil na glavo cela okrajna glavarstva, tako je tudi tu »neznani nekdo« postavil na glavo resnico in moško besedo.

Jasno je, da ta novi slučaj tvori le mal simptom vsega miljeja, v katerem

nja sta potegnili in voz je zdrčal in izgnila sta v oblakih prahu.

Konzul se je izkazal povsem kakor velik dobrotnik. Dečka ni takoj poslal v inozemstvo v šolo, temveč ga je vpisal v bolgarsko šolo, v kateri je ostal skozi pet let. Velel je dečku zdajpazdaj pisati staršem in vsakemu pismu je priložil nekaj denarja. Ko je dovršil bolgarsko učilnico, je šel v inozemstvo v šolski zavod. Tu je dobil lepo uniformo s svetlimi gumbi in je bil prav zal mladenič. Kmalu se je dal fotografirati in je poslal sliko staršem, ne da bi bil slutil, kako bo z njo starše razveselil in s kakšnim ponosom bodo starši njegovo sliko sosedom kazali. V svojih pismih se je vedno podpisal: »Vaš vdani sin Kristo«. Kasneje je jel bolj kratko pisati in je zapisal samo: »Vaš sin Kristofor.« Naposled je redkokdaj pisal; zadnjič je pisal ko se je odpravljal na vsučilišče. Pismo je bilo hladno in kratko in se je precej neprijazno končalo: »Vaš Kr. Bjelokrovski.«

Konzul je preskrbel mlademu možu vse, kar mu je bilo treba. Kasneje je želel, da se Kristo vrne domov, zakaj izšolal se je bil že. Ali Kristofora ni nič kaj mikala domovina; ostal je z raznimi izgovori v tujini in je ponovno pisal po denar za zabavo in veseljačenje. Končno je konzul odločno povedal, da ga bo podpiral samo še pod tem pogojem, ako se nemudoma vrne v domovino. To je Kristofora užalilo, grobo mu je očital to in ono in se je naposled

z njim sprl. Ali rahločutni mož, ki je sam dalj časa živel na zapadu in je dobro poznal slabe lastnosti tamošnjega prebivalstva, ni svojemu ljubljencu tega za resno vzel, temveč je ves svoj vpliv zastavil v to, da bi Kristoforu dobil službo pri poslanstvu v Carigradu. In to se mu je tudi posrečilo.

V Carigradu sploh ne biva malo Bolgarov. Kupčujejo z drobnico in s svilo, se sestanejo zdaj s tem zdaj z onim in vedo zmeraj za vse novice. In tako se je zgodilo, da so trgovci prinesli domov novico o mlademu Bolgaru, ki je tam živel kakor konzul in ki je bil velik gospod. Novica se je raznesla tudi v vas, v kateri je stari Petko zdaj sam samcat živel, zakaj njegova žena je umrla že pred dalj časom.

Ves zmeden je bil od veselja in njegove kalne oči so mu plavale v solzah. Že zdavnaj ni bilo nobenega glasu od sina in prav nič ni vedel ne kje je, ne kaj je.

Brez večjega pomisleka je prodal Petko polje, vrzel bisago s kruhom čez pleč, vzel drenovko v roko in se je odpravil na pot, da obišče svojega velikega sina, poslovlivši se s sosedi, ki so mu srečno poželeli.

In hodil je in hodil in od samega veselja ni več čutil nog. Potoval je vedno naprej, prekoračil Balkan in srce mu je utripalo od bližnje sreče. Daleč za njim je ostala šipka in Rožnido, a Petko je romal naprej in naprej. Samo vprašal je včas

LISTEK.

Veliki sin.

Aleksander Konstantinov — Tugomir Zlatopoljski

V majhni vasi severne Bolgarske je živel kmet Petko Bjelokrovski v velikem pomanjkanju ter je vključ svoj visoki starosti pridno obdeloval polje, da je preživel sebe in svojo postarno ženo. In ko je stari Petko s težavo držal za plug in se od slabosti tresel, je njegov veliki sin Kristofor opravljal visoko službo pri poslanstvu v Carigradu.

Kristofor Bjelokrovski je imel srečo. Nekoč se je pripeljal konzul skoz njegovo siromašno rojstvo vas in sicer po čudnem naključju ravno tisti čas, ko je mati malega Kristofora umivala in česala. Deček z rdečimi kodrastimi lasmi in svetlimi črnimi očmi je klečal poleg matere in toplo solnce ga je božalo s svojimi žarki. Kar zapoje zvonček in nizza vogala se prikaže kočija. In uradnik je velel ustaviti pred gostilnico, ki je stala tik Bjelokrovskega kočje.

»Kristo, zlati moj,« je rekla mati in je pobožala sinčka, »skoči k dobremu stricu, pa ga prosi groša.«

Deček je ubogal in stekel k vozu, iz katerega je konzul ravno jemal svoje reči.

Tam je obstal kakor vkopan, je vteknil prst v usta in je opazoval z napeto pozornostjo vse kretnje tujega gospoda. Ta ga je zdaj tudi zapazil in se je nasmehnil. Bil je prvič, da je v bolgarski vasi videl tako zalega in čednega dečka!

»Ti stric, podari mi groš,« je rekel deček.

»Čemu pa?«

Ali Kristo je znal samo prositi in zato je trdovratno ponovil »Podari mi groš.«

»Kako ti je pa ime, deček,« je zopet vprašal konzul.

»Kristo.«

Ali se je tujec spomnil kakega dogodka iz svojih mladih let, ali pa se je slovanska duša v njem oglasila — dovolj, mali zali prosjak ga je nehoti mikal in palo mu je v glavo, da bi dečka s seboj vzel in ga dal vzgojiti na svoje stroške.

Kakor je mislil, tako je storil. Posvetovanje s starši je trajalo dobre pol ure. Prišli so sosedje, prikorakal je župan in vsi so staršem svetovali, naj bi dali starši dečka tujemu gospodu, češ, to bo dečku samo v njegovo srečo. Kristo se bo kaj naučil in postal velik gospod in bo staršem na starost v podporo. Po dolgem obočavljanju so starši v to privolili in so s solzami v očeh izročili dečka tujemu gospodu.

Konzul je potem še vse kmete pogostil, stopil v voz, posadil dečka zraven sebe ter ga je skrbno zavil v svoj plet. Ko

životari sedanja vlada in da je kriza res že akutna.

Cudovito smešno je, če v pozdravu zaupnikom JDS snočnji »Slov. Narod« dokazuje, da je sedanji boj le izraz naše strankarske zavisti. Radi česa naj bi vendar zavidali gospode demokrate? Ali morda radi pogorišč njihovih političnih načrtov in nad? Saj ni še tako dolgo, ko so pisali: Vse je naše! Danes pa se bero v njihovih listih jeremijadam podobni članki, ki izzvenevajo v obupno tožbo in strah, da bi morda utegnili usoda opozicije zadeti to »edino državnotvorno« bitje, to »sol Jugoslavije!« Ali naj morda zavidamo te gospode za uprav rutinirano izšolanost v zahrbtnih igrah na račun poštene državne uprave? Ali naj morda zavidamo te gospode za prekrasni demokratski naslov, ki so ga izbrali svoji stranki? Kdaj že ni več sledu o demokratsvul Saj ga sploh nikdar ni bilo ni!

Vlada v Sloveniji je v krizi, koalicija je šla rakom žvižgat. In glasilo te stranke je porabilo to priliko, da poda javnosti svoje mnenje, kako naj se sedanja kriza reši. Mesto demokratske vlade, za katero pred ljudstvom nosijo odgovornost stranke, naj nastopi stranka birokratov, ki nimajo v ljudstvu nobene zaslombe, in od katerih ljudstvo ne more terjati odgovora. Kako naglo so izginili vsi slavospevi demokraciji — birokrat je postal ideal teh gospodov z demokratskim naslovom. Še z zlatom obrobene hlače in z zlatom zakrpan frak, vanj vtakni moža, ki bič misli in o kruhu govori — pa imaš demokratsko idejo JDS. Za okras dodaj še par zatajenih resnic in zakritih zahrbtnosti, da bo slika popolnejša.

S proglasitvijo zahteve po uradniški vladi je dal »Narod« demokraciji zadnjo brco. Naša deželna vlada predstavlja danes saj nadomestek parlamentarne vlade. In vsak politični abecedar ve, da danes pomeni parlamentarizem najizrazitejšo obliko demokracije. In reči moramo, kljub temu, da nismo nikdar prav verovali v demokratsko mišljenje gospode okrog »Naroda«, nas je ta zahteva vendar le osupnila. Radovedni smo, če se bodo danes zaupniki te stranke strinjali s temi antikvaričnimi nazori »Narodove« gospode, ki v skrbi za svoj strankarski obstoj bega od fraze do fraze ter se nikdar ne more ujeti za kako idejo, na kateri bi mogla mirno obviseti, ne da bi se je morala sramovati že drugi dan.

Tak položaj ni prijeten, posebno ne za stranko, ki »ima vse za seboj«. Morda bodo zaupniki danes povzročili, da bo ta gospoda »šla vase« in si malce ogledala svojo politično notranjost, ki je tako pušta, prazna in brezupna. Potem bodo tudi uvideli, da ljudstvo od vsake stranke zahteva več notranje vsebine in manj zunanje šare in da se pomanjkanje potrebnih elementov ne da nadomestiti z zavijanjem resnice, s potvorjenjem dejstev ter s skrivnim slepomišljenjem na škodo države in ljudstva.

Če to uvidijo, imamo upanje, da se da najti pot k poboljšanju. In s tem bi tudi sedanja kriza lažje prišla na pot rešitve.

Narodno predstavništvo.

LDU Belgrad, 5. julija. Včerajšnje sejo narodnega predstavništva otvoril predsednik dr. Draža Pavlovič ob 16. uri 40 minut. Preden se preide na vprašanja, se oglasi

k besedi poslanec Četa Kostić (radikalec), ki pravi, da je določeno, da ima vsak narodni poslanec svojega namestnika. Že sedaj je veliko število namestnikov došlo v narodno predstavništvo in bi bilo zaradi tega potrebno, da se imenujejo zanje namestniki. Vprašuje predsednika, je-li podvzel kakorake pri merodajnih činiteljnih verifikacijskega odbora. Pravi, da bi bil en namestnik lahko v istem času namestnik za več poslancev ter navaja potrebne slučaje.

Poslanec Velja Vukičević (radikalni disident) vprašuje ministra za agrarno reformo glede izplačevanja dolžnega haka. Pravi, da je agrarna reforma že dva meseca v odseku in se mu zdi, da je zapadla iz finančnih razlogov.

Minister dr. Poljak odgovarja, da se že dalje časa opaža izredna nujnost vprašanja o izplačevanju dolžnega haka lastnikom gospodarskih pravic, ki so jim zagotovljene v predhodnih odredbah. Smatral je za svojo dolžnost, da se zavzame za to izplačevanje in bo skrbel tudi za kredit 20 milijonov kron. Za izplačevanje ne bo nikakih težkoč. Država bo izplačala tudi hak, toda do sedaj samo predvzjeme, kar znači, da bo končno likvidirala lastnikom gospodarske pravice iz predhodnih odredb, za kar bo dana prilika tudi v zakonu samem.

Poslanec Vukičević pripominja, da se izvedba agrarne reforme izkorišča v strankarske svrhe in predlaga, naj se načrt o agrarni reformi čimprej predloži narodnemu predstavništvu v pretres.

Posl. Četa Kostić stavi na ministra za vojno in mornarico vprašanje glede oprostitve odvetnikov od vojne službe. Navaja težki položaj odvetnikov za časa vojne in ki so sedaj brez sredstev.

Minister za vojno in mornarico Hadžić odgovarja, da je poslal ministru za pravosodje dopis, v katerem zahteva, naj se mu da na razpolago zadosti poklicnih sodnikov, da bo mogel izpustiti čimprej domov one odvetnike, ki so v avditorski službi.

Posl. Kostić se z odgovorom zadovoljuje samo deloma in zahteva, naj se to zadevna odredba raztegne na vse kraljestvo.

Posl. dr. Šimrak vprašuje ministra za notranje stvari Svetozarja Pribičevića o postopanju kotorskega predstojnika v Šidu, dr. Jeliča, zaradi aretacije 11 občinskih odbornikov.

Minister Pribičević odgovarja, da je dr. Šimrak napačno poučen, ker občinski odbor ni bil razpuščen zaradi tega, ker je »baje« odrekel prisheg kralju, temveč zaradi tega, ker jo je resnično odrekel. Le zaradi tega je bil občinski odbor razpuščen in so bile odredjene nove volitve. Kar se tiče aretacij, pravi, da so se zgodile vsled naredbe vojnega poveljništva in ne vsled odredbe kotorskega predstojnika. Pripravljen pa je v tej zadevi izvesti preiskavo.

Preden se preide na dnevni red, naznani predsednik, da državljani svobodne in velike Amerike slave danes svoj največji narodni praznik — proglašenje njihove neodvisnosti. Spominja se ameriških naporov in pomoči, ki so jo izkazali Amerikanci zaveznikom v boju proti nemškiemu imperializmu. Radi tega meni, da odpravajo vsi poslanci, ker je posetil ameriškega poslanika ter mu v imenu narodnega predstavništva čestital k temu dnevu. (Burno odobravanje. — Klici: »Živijo Amerika! Živijo Wilson!«)

Jim je o svojem sinu. Turki so mu čestitali in ponudili kave.

»Srečen si, da ima tako velikega sina!«

»Petko je izpil kavo, si je prižgal pipo, in poprašal za konzulat. Vrtar ga je premeril od nog do glave in vprašal, kaj bi rad, ali ko je slišal, da je Petko oče Bjelokrovskega, je postal njegov glas prijaznejši.

»Zdaj še spi, očka... Nekoliko potrpite,« je dejal ter peljal starca v svojo sobo in mu je ponudil čašo čaja.

Ali Petko se je kmalu vznemiril: »Pa menda vendar ni bolan? — Solnce je že visoko, pa še vedno spi?«

»O zdaj prav pa je zdrav... Vsa velika gospoda dolgo spijo.«

»Kaj ne poveš! Moj sin je torej velik gospod!« je vzkliknil starček in se je od veselja tresel. V svoji razburjenosti je razlil čaj in se je opeknel na roki, pa ni čutil nobene bolečine — tako nepričakovano je zasijalo solnce sreče.

»Moj sin je velik gospod!... ali je kdaj govoril s teboj o meni?«

»Kaj še, s takimi ko smo mi, on ne govori. On ima svoje pomenke samo s konzuli.«

»Morda kdaj še s pašo govori?« je zvedavo vprašal Petko.

»Seveda, tudi s pašo. Še celo z vezirji se pogovarja!«

»Kaj z vezirji tudi! Ni moglo!... Na zadnje boš še rekel, da govori s sultanom samim?« je menil Petko z negotovim glasom in je postrani pogledal vrtarja.

Posl. dr. Luginja predlaga, naj se pošlje predsedniku Wilsonu brzojavka v imenu narodnega predstavništva kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, v kateri se mu čestita k temu dnevu in izraža upanje, da bo vztrajal neomahljivo na svojih načelih glede samoodločbe narodov, na podlagi katerih se nam mora priznati popolno narodno ujedinenje in priključenje k naši državi vseh naših ozemelj od Soče do Alp in Jadrana. (Burno odobravanje.)

Posl. Slavko Miletić predlaga, naj se v brzojavki poudarijo naše pravice na Banat, k čemur dr. Luginja pritrdi. Nato predlaga posl. Grisogono, naj se poudarjajo naše pravice na vse naše kraje. Po redigiranju brzojavke, ki je bila soglasno sprejeta, se preide na dnevni red.

Razdelitev v sekcije se preloži na današnje sejo. Nato se je pričela debata o belgrajskem vseučilišču.

Posl. dr. Ladislav Polić (Narodni klub) kritikuje v svojem govoru o vseučiliščih nekatere določbe predložene v zakonskem načrtu.

Nato se je načrt sprejel soglasno. O poedinostih je govorilo več govornikov in stavilo na ministra za prosveto vprašanja, na katera je minister dajal pojasnila. Minister je odgovarjal, da je ves načrt izšel na inicijativo akademskega senata, nakar je bil načrt tudi v posameznostih končno sprejet.

Nato se je seja zaključila in določila prihodnja za danes.

Država SHS.

Nova pogajanja za demarkacijsko črto na Koroškem.

Celovec, 4. julija. »Freie Stimmen« poročajo: Kakor smo že včeraj javili z Dunaja, jo poveljnik italijanskih čet na Koroškem obvestil deželnega poveljnika koroškega, da je vrhovni zavezniški svet določil v že znanem zmislu demarkacijsko črto med nemško Avstrijo in Jugoslavijo. Po tem načrtu bi Celovec ter severni breg Vrbskega jezera z Vrbo spadala v področje nemško-avstrijske zasedbene posadke. Tukajšnja jugoslovanska cenzura je črtala sklepanja in opazke, ki jih je dunajski korespondenčni urad dodal poročilu o določitvi te meje. — Iz zanesljivega vira pa smo danes izvedeli, da se prihodnji teden pod vodstvom tukaj se nahajajoče medzavezniške misije med zastopniki Nemške Avstrije, oziroma Koroške in države Srbob, Hrvatov in Slovencev vršijo nova pogajanja za premirje, ki se bodo nanašale na določitev demarkacijske črte v vojaškem, upravnopoličnem in gospodarskem oziru (kakor preskrba z živili, izmena blaga). Poročajo, da bodo ta pogajanja trajala šest do osem dni, ako potečejo gladko.

Stalne doklade državnim uradnikom.

LDU Belgrad, 5. julija. Vsled sklepa ministrskega sveta se bodo vsem uradnikom izpalačali dodatki na plačo. Dosedanje doklade se ukinejo ter se namesto njih uvedejo stalne doklade v nastopnem razmerju: za XI. činovni razred 450 kron mesečno, za XII. činovni razred 500 kron mesečno, za IX. čin. raz. 550 kron mesečno, za VIII. čin. raz. 600 kron mesečno, za VII. čin. raz. 650 kron mesečno, za VI. čin. raz. 700 kron mes., za V. čin. razred 750 K m., za IV. čin. razr. 800 kron mesečno. Razen tega dobe uradniki vseh navedenih razredov za ženo in za vsakega otroka po 90 K mesečno. Vpokojeenci, vdove in sirote dobe po 300 kron mesečno, za ženo in deco pa

»Pa morda še ne verjameš? S sultanom tudi govoril!«

Zvonček je močno zapel in naznanil, da se je gospod prebudil. Dvorni služabnik je prinesel čaj, potem pa je peljal Petka gori po stopnicah. Grede je premišljal, kako bi se dalo najbolje napraviti sestanek med očetom in sinom in s čim bi sina najbolj iznenadil.

Ne da bi se prej javil je potrkal na vrata, odprl duri na stečaj in stopil s starčkom v sobano.

»Oče Vaše visokorodnosti je prišel k Vam!« je slovesno javil in priklonil!

Sin je debelo pogledal kakor da je treščilo vanj in ni črnil besede. Časa mu pade iz rok in se razleti, da zavzame črepinje. Ali njegovo osupljenje ni trajalo dolgo. Planil je s sedeža ter napol zvedavo, napol ježno vprašal starčka potem pa strežaja.

»Kaj je to?« se je zadr. nanj. »Lopov, ti se predrzneš s takimi potepuhi predme?!«

»Kristol — Moj sin!« je vzdihnil iz kravečega srca stari mož.

»Pelji ga iz sobe«, je velel Bjelokrovski in vzel par zlatov iz žepa in jih stisnil strežaju v roko. »Ná to, pa mu izroči... A da nemudoma odtod izgine... da veš!«

»Da, Vaša visokorodnost«, je mrmral strežaj, ko je veliki sin nejevoljen, da so ga motili, korakal nazaj v svojo sobo.

po 50 kron mesečno. Ostali uradniki dobe nove doklade po razmerju svojih plač. Oni, ki dobivajo 1400 kron letno, dobe 350 kron mesečnih doklad; z 1400 do 1800 kronami letne plače dobe 400 kron mesečnih doklad; z večjo letno plačo kot 1800 kron je združena mesečna doklada 450 K. Razen tega dobe ti nastavljeni za ženo in otroke po 60 kron mesečno. Te doklade se računajo od 1. julija t. l. in se prično likvidirati s 15. julijem t. l.

Sprejem častnikov v našo armado.

LDU. Belgrad, 5. julija. Do sedaj je bilo sprejetih v našo vojsko 1729 bivših avstro-ogrskih častnikov in sicer 1616 v vojsko na kopnem in 113 v mornarico. Častniki se še sprejemajo nadalje, vendar pa je poslednji rok za vlaganje prošni določen na 30. avgust.

Savski most pri Belgradu.

LDU. Belgrad, 5. julija. Z deli na savskem mostu bodo zopet pričeli in jih bodo izvedli do konca. Vsa dela bodo končana do konca tekočega meseca, nakar bo most izročen prometu.

Razna poročila.

Jadransko vprašanje zopet na vrsti.

LDU. Pariz, 4. julija. (DKU. — Brezžično.) Svet petorice se je danes popoldne bavil z reševanjem vprašanja upostavitve podonavskega prometa in podelitve mandata za Armenijo. Prihodnji teden bo vzel svet petorice jadranski problem v resni pretres. Vkolikor se da posneti iz neoficielnih razgovorov, je italijanski nastop tamošnje kroge presenetil. Vendar so ameriški, angleški in francoski delegatje izdelali načrt za nadaljnje svoje postopanje z Italijani. Ako se ne pojavijo nepričakovane ovire in Italija sodelovanja ne odkloni, pričakujejo, da se more to vprašanje v zelo kratkem času rešiti, nakar bi se dala dokončati nemško-avstrijska mirovna pogodba in završiti poslednja vprašanja, ki veljajo boljše vizmu ter pogodbi z Rusijo in Italijo.

Amerika za Armence.

LDU Lyon, 5. julija. (Brezžično.) Vlada tridesetih izmed Zedinjenih držav so naslovile na predsednika Wilsona nastopno poslanico: »Podpisani vladni načelniki tridesetih izmed ameriških Zedinjenih držav vas spoštljivo prosimo, da balgovolite priznati armensko delegacijo v celoti kot dejansko obstoječo vlado Armenije, ter da v ta namen zastavite ves svoj mogočni vpliv pri drugih velesilah, tako da se bodo zastopniki junaškega armenskega naroda mogli udeležiti mirovne konference na dan, ko se bo odločalo o usodi armenije.«

Zveza narodov.

LDU. Pariz, 4. julija. (DKU. — Brezžično.) Medzavezniška komisija za zvezo narodov se je v današnji seji posvetovala o odgovoru, ki se ima dati nemško-avstrijski delegaciji glede na zvezo narodov. Komisija, kateri je bilo poverjeno proučevanje na nove narodnostne države se nanašajočih vprašanj, se sestane danes popoldne, da obravnava problem manjšinskega varstva.

Avtonomija za šlezijo?

LDU. Berlin, 5. julija. (DKU.) Glasom »Vossische Zeitung« se vrše v Weimaru med državno vlado in pruskim kabinetom pogajanja o nameravani podelitvi avtonomije za šlezijske province.

Protizidovski izgredi.

LDU. Berlin, 5. julija. (DKU.) »Berliner Tageblatt« poroča, da so bili v poslednjih dneh v Lvovu veliki protizidovski izgredi.

Proti boljševikom.

LDU. Nauen, 4. julija. (Brezžično.) Z murmanske fronte poročajo, da so Italijani, Srbi, Angleži in Kanadijci napredovali, boljševiki pa imeli težke izgube.

Politične novice.

+ »Nevihita v čaši vode« se res lahko imenuje »Narodova« počenjanje radi dr. Ježa. Ta list kaže zadnji čas vse znake živčevno utrujenih ljudi in zato imejno usmiljenje z njegovim stanjem. V pomirjenju mu damo še hladilen prašek sledeče vsebine: Čisto prav je, da je dr. Oražem bil imenovan za sanitetnega šefa v 5. razredu, če je za to mesto sposoben in če ni nikogar preskočil. Da je tudi to imenovanje dr. Žerjav povzročil brez vednosti naše vlade, to nas ne razburja, ker bi drugače dr. Žerjav ne bil več on. In ravno tako je po pojmihi zdravih ljudi — tu se seveda ne sklicujemo na »Narod« — prav, da je dr. Jež, ki je za svoje mesto pokazal toliko sposobnosti, prišel na mesto, kjer lahko vrši svoje socialno delo v korist invalidom in sirotam. In preskočil on tudi nikogar ni in nikogar oškodoval. Zato bi bilo prav, če se »Narod« v lastnem interesu pomiri in ohladi.

+ Narodni poslanec dr. Pavel Pestotnik je po zgledu svojega političnega tovariša »Il« objavil v »Slov. Narodu« energič-

med potjo, če je še daleč do Carigrada pa je šel spet naprej.

Prišel je v Odrin! Ali ni se dolgo mudil. Malo si je oddehnil, umil in osvežil si je pri vodnjaku otrdele roke in sivo glavo. In zopet jo je mahnil naprej in izpraševal je Turke in kristjane, po kateri poti se pride v Carigrad.

Prehobil je mesta in vasi, večkrat je sopihal in se kadil vlak mimo njega; ali starček je šel dalje in dalje in se je grel ob svoji nadi...

»Ali je še daleč v Stambul, prijatelj?«

»Ne več, očka... Dvakrat, trikrat prestopite pa boste tam... V poldne pridete tja!«

Tedaj je starcu srce v prsih poskočilo in toliko, da mu ni od veselja počilo. Tema je že padala na zemljo, ko je prikoračil do mestnega zidu. Legel je na tla, da bi tam prenočil, ali dolgo ni mogel zaspati, naposled se mu je sanjalo, da stoji njegov veliki sin pred njim tak kakršen je na sliki v uniformi.

Ko se je daniło, se je predramil. V glavni mu je vse plesalo. Vstal je, poravnal obleko in je spel naprej, kamor so mu uhajale oči.

Starček je vstopil v prvo kavarano, ki je prišel do nje. Na stopnicah je že sedelo nekaj Turkov, ki so srebali sladko kavo, med tem, ko je deček škropil tla in pometal.

Petko je voščil dobro jutro in je sedel k Turkom, ki se jim je bil globoko priklonil. Kmalu se jim je razplela beseda. Pravil

no zvaneč poziv, naj povemo, kaj imamo proti njemu povedati. — Bodi mu povedano, da smo že rekli, kar smo v tej zadevi smatrali za potrebno, v štev. 151. našega lista z dne 4. julija na strani 2. Nekaj pojasnila dobi lahko tudi iz »Poslanega« v »Slov. Narodu« z dne 5. julija, ki je po slala gospa M. Geršak-dr. Pestotnikova, solastnica tvrdke M. Geršak & Co. — Opozoriti ga pa moramo, da stvar, ki je tam obrazložena, ni tako enostavna, kakor si gospa solastnica misli. — Več mu za sedaj nimamo povedati.

— Protič se še ni vrnil. LDU. Belgrad, 4. julija. Vsled neke pokvarjene brzojavke, ki jo nekateri listi javili, da se je ministrski predsednik Protič vrnil s svojo delegacijo iz Pariza v Belgrad. Ta vest nikakor ne odgovarja istini in se jo tudi popolnoma dementira. Sploh ni mogoče, da bi se mogla naša ministrska delegacija vrniti tako hitro v Belgrad. Komentar za grebškega »Obzora« na to vest pa je kombinacija, ki ni z ničemer utemeljena.

— Minister Lukinić odstopi? »Narodna Politika« poroča, da bo minister za pošto in brzojav, dr. Lukinić, odstopil. Preselel se bo iz Karlovca v Zagreb, kjer bo otvoril svojo odvetniško pisarno. Minister dr. Lukinić bo odstopil zaradi bolezni, vsled katere je bil tudi doma na dopustu.

— Dr. Voja Marinković je odložil mesto predsednika v finančnem odboru narodnega predstavništva.

— Proti vohunom. Danes bo v Belgradu veliko zborovanje, na katerem se bo sklepalo, kako naj se postopa proti bivšim vohunom in denuncijantom za časa avstro-ogrške okupacije v Srbiji.

— Italija edini prijatelj Bolgarije. »Journal des Debats« poroča iz Sofije, da je socialistični minister Sakiov izjavil v nekem svojem govoru, da imajo Bolgari enega samega prijatelja, Italijo, ki želi, da bi Bolgarija tvorila jez med Grško in Carigradom. Italija bi hotela tudi samostojno Macedonijo, da bi dobila trgovsko železniško zvezo iz Drača preko Macedonije in Bolgarije v Rumunijo. Minister je pripomnil, da bo Bolgarija svojo intervencijo v vojski drago plačala ne samo z ozemljem, ampak tudi z denarjem.

Dnevne novice.

— Letošnji novomašniki. Danes zjutraj ob 7. uri prejmejo v ljubljanski stolnici mašniki posvečenje č. gg. novomašniki iz IV. letnika Mihaela Planinšek (za tržaško škofijo) iz Troščin pri Polici, nova maša istotam 13. julija; Janez Vadnjak iz Hrenovic, nova maša na Brezjah; iz III. letnika Anton Čepon iz Horjula, nova maša istotam 20. julija; Janez Raztresen iz Butanjeve, župnija št. Jošt nad Vrhniko, nova maša pri Sv. Treh Kraljih 13. julija.

— Kamniška podružnica Slomškove zveze vabi tem potom vse tovarišice in tovariše k prijateljskemu sestanku, ki bo v četrtek dne 10. junija ob 15. uri v Komendi. Na veselo svidenje!

— Po Bohinju se cedé sline našim nemškim in laškim neprijateljem. In to ni čudno, kajti težko dobiš kje kraj, ki bi bil tako lep, tako miren in ljubk, kakor ta pred šumnim svetom zaprta kotlina s prelepim jezerom. Kdor je kdaj doživel lepo solnčno jutro ob Bohinjskem jezeru in miren, tih veter, ju ne pozabi nikdar, in srce ga bo vlekle vedno zopet nazaj na njegove zelene bregove. Ako hočeš preživeti še nekaj tihih, mirnih dni, razvedriti si glavo in srce, pridi v Bohinj in ne bo ti žal. Lepi izprehodi po senčnatih gozdovih, osvežujoče kopeli, krasni izleti, vožnja po mirnem jezeru v vznožju s snegom pokritih gorskih velikanih, vse to ti bo dalo užitek, ki ga zastoj iščeš v letoviščih, polnih tujcev. Mirno prenočišče in izvrstno postrežbo najdeš v »Zlatorogu«, v hotelu SPD. Kar ti nudi hotel boljše vrste v mestu, tega tudi tu ne boš pogrešal, in to za zelo zmerno ceno.

— Dolenja vas pri Ribnici. V četrtek krog poldne je toča uničila lepo obetajoče polje. Ječmen, ki bi se čez teden požel, je do cela osut, ajda, koruza vsa nalomljena. Njiva, ki bi bila dala 15 mernikov ječmena, bo dala komaj 5 litrov. Prej velika povodenj, zdaj toča karšne že ni bilo 30 let. Začetkom nevihte je v vas udarila strela, ki je omamila nekaj oseb in pokvarila brzojavni urad.

— Namesto venca na grob pokojnemu gospodu nadučitelju Mat. Jenku so darovali društvu »Dobrodelnost« hvalažni otroci ljudske šole na Mirni 50 K.

— Cena pšenici padla. Kakor poročajo zagrebški listi, je zadnje dni padla cena pšenici od 260 in 280 K na 200 K.

— Učitelji in učiteljice za Srbijo. — »Službene Novine« prinašajo razpis natečaja za nekoliko stotin učiteljskih mest v Srbiji. Prošnje se pošiljajo ministrstvu prosvete.

— Predsednik društva orožniških vpokojencev SHS za slovensko ozemlje v Ljubljani vabi svoje somišljenike na sejo, ki se vrši v nedeljo dne 13. julija 1919 ob 16. uri popoldne v restavraciji »Novi svet« v Ljubljani. Dnevni red: 1. Dopis društva državnih uslužbencev kraljevstva SHS za slovensko ozemlje v Ljubljani.

2. Dopis člana Jakob Kozjeka. 3. Sprejetje pripravljenih članov. 4. Slučajnosti.

— Mestna trgovska šola v Celju. Vpisovanje v dvorazredno deško trgovsko šolo in pripravljani letnik, ter v dvorazredno deško trgovsko šolo za šolsko leto 1919/20 se vrši 16. in 17. septembra 1919 od 9. do 12. ur od 15. do 17. ure. Pojasnila (pismena ali ustmena) o sprejemu, stanovanju, preskrbi i. dr. daje — Ravnateljstvo.

— Ziri. Solska prireditelj, ki se je vršila 22. junija in ponovila 29. junija 1919 je jako lepo uspela. Navzoče občinstvo je bilo s prireditvijo več kot zadovoljno. Dobiček, ki se vporabi za nabavo nove šolske zastave, znaša 621 kron.

— Radovica na Belokranjskem. Dne 3. julija popoldne ob 1. uri so se pridržili pogubonosni oblaki preko Gorjancev. Dasi ravno ni bila velika vročina in je delj časa že deževalo, se je naenkrat vsula strašno debela toča, še debelejša, kakor grmoz, s katerim ceste sipljejo. Uničeno je vse. Ljudstvo zbegano, bosu in skoraj nago tava okoli in ne ve, kaj početi. Zaloge živil so pošle. Ječmen, prvo žito, katero reši ljudstvo, da od gladi ne pogine, je z vsem drugim v zemljo zabiti. Kaj bo pa prihodnje leto? Vlada SHS, ako nam takoj ne priskoči na pomoč, poginemo gladni, bosu in nagi.

— Centralna uprava, podružnica v Ljubljani išče 4 osebe, vsaj deloma večje angleškega jezika, kot spremljevalce transportov iz Poljske republike v Slovenijo. Prosilci se morajo takoj javiti ter najpozneje v ponedeljek 7. t. m. zjutraj nastopiti službo. Služba je začasna, plača po dogovoru. (V poštev bi prišli ljudje, ki so prej živeli v Ameriki, n. pr. delavci, mornarji itd.)

— Išče se monter za mestno plinarno v Sarajevu. Več se poizve pri »Posredovalnem uradu za begunce SHS« v Ljubljani, Dunajska cesta 38, I. nadstr.

Ljubljanske novice.

— Instalacija. Danes dopoldne po slovesni sv. maši bo v stolnici instaliran za stolnega kanonika preč. g. Alojzij Stroj, dosedanjí spiritual v šk. duh. semenišču, predsednik Društva rokodelskih pomočnikov in urednik Duhovnega Pastirja. — Vmešal bo prevzvišeni gospod škof ljubljanski Anton Bonaventura Jeglič. Velezalužnemu delavcu v vinogradu Gospodov naše najiskrenejše častitke!

— Umrl je včeraj ob pol treh zjutraj v deželni bolnici gospod Anton Jeglič, prvi nadpaznik v deželni prisilni delavnici in ljubljanski občinski svetnik SLS. Pogreb bo danes ob 4. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Pokojni je bil zgleden krščanski mož in vedno vnet pristaš V. L. S., ki mu bo ohranila časten spomin. Svetila mu večna luč! Cenjeni rodbini naše iskreno sožalje!

— II. koncert Jovanovičev v Glasbeni Matici. Spored II. koncerta bratov Milana in Dušana Jovanoviča v ponedeljek, dne 7. julija 1919: I. del I. Paganini: Koncert (D-dur). 2. a) Čajkovskij: Chanson triste. b) Mozart: Menuett. c) Händel: Menuett. 3. Wieniawski: Souvenir de Moscou. II. del 4. Sarasate: Carmen. Fantazija. 5. Vieuxtemps: Balade in Polonoise. 6. Ševčík: Fantazija.

— Vč. gg. voditelje ljubljanskih Marijinih družb vabimo na mesečni sestanek, ki bo v ponedeljek, dne 7. julija, ob pol šestih zvečer v kongregacijski kapeli oo. jezuitov.

— Zvesto Srce. Propoved v nedeljo, dne 6. julija, ob 7. uri zvečer v jezuitski kapeli.

— Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani se udeleži z zastavo danes popoldne ob 4. uri pogreba pokojnega društvenega člana Antona Jegliča, prvega nadpaznika v prisilni delavnici in občinskega svetnika. Pogreb se vrši iz mrtvašnice deželne bolnice.

— Zrelostni izpit na državnem moškem učiteljskiš v Ljubljani od 3. do 5. julija pod predstvom ravnatelja Doklerja. Zrelostno izpričevalo so dobili: Bitenc Karol, Bolhar Alojzij, Burja Rihard, Debeljak Albert (z odliko), Deržaj Emerik, Gallob Rudolf, Kavčič Ivan, Kunstelj Metod, Potisek Ivan (z odliko), Prosenec Rudolf, Seliskar Anton, Strel Alojzij, Trošt Franc (z odliko), Tscherner Alojzij, Vidmar Karol, Vittori Srečo, Završnik Rudolf (z odliko), Zupančič Jožef, Zabkar Jožef (z odliko), Kosanc Pavla (z odliko), Leskovec Amalija (z odliko), privatist Prestor Nikolaj, hospitanti Grašič Franc, Plehan Albin, Podržaj Ferdinand, Vidmar Ferdinand, Završnik Stanko (z odliko). Med šolskim letom 1918/19 so napravili zrelostni izpit: salezijanec Knific Franc, Torkar Ivan in Weber Alojzij, ki sta se vrnili iz ruskega ujetništva, ter poročnik Lachainer Ivan.

— Javna telovadba. Ljubljansko okrožje Orlov s sodelovanjem Kat. izobr. društva Hrušica priredi danes v Štepanji vasi pri »Štravnu« ob vsakem vremenu telovadbo in veliko vrtno veselico. Sodeluje sl. gčdba jugoslovanskih železničarjev. — Za dobro postrežbo je preskrbljeno. Na svidenje.

— Odborova seja »Slomškove zveze« bode dne 7. t. m. ob 10. uri popoldne. — Vabljeni so tudi odborniki mestne podružnice »Slomškove zveze«. Na dnevnem redu je več važnih zadev. — Dobrodošli tudi drugi člani.

— Izlet na Turjak priredi prosvetno društvo frančiškanske fare ali kolodvorskega okraja v nedeljo 20. julija. Zbirališče točno ob pol šestih zjutraj pri dolenskem mostu, kjer bodo čakali vozovi. Zaradi nabave in števila voz, naj se izletnik pri glase do 10. julija pri predsednici društva gđ. Vrhovec v trgovini na Kongresnem trgu, ali pa vsak večer od 6.—7. ure v društvenih prostorih na Dunajski cesti 29 (Gospodarska zveza). Ker mora biti radi voz število določeno, se na poznejše priglasitve ne bo oziralo. Na Turjaku bo po cerkvenem, opravilu na prostem poučno predavanje o turjaškem gradu; na to prost zabava ali tudi pežizlet na hrib sv. Ahacija (1 uro). Hrano naj nese vsak s seboj — dobila se bo pa tudi v gostilni. — Zvečer dočasno zopet nazaj. Natančnih cen vožnje še ne moremo priobčiti; vožnja za osebo bo stala 8—10 kron. Ob lepem vremenu nasvidenje na Turjaku! — Odbor.

— Klub Beogradskih Maturanata prispe v Ljubljano dne 19. julija zvečer. Izletniki si bodo ogledali mesto in okolico in priredili koncert. Poleg tega nameravajo posetiti Bled, Kranj, Kamnik in Vrhniko. Poslove se 24. julija zjutraj in nadaljujejo svoje potovanje proti Karlovcu. Za dostojen sprejem poskrbi odbor, sestavljen iz profesorjev in dijaštva pod pokroviteljstvom gospe dr. Tavčarjeve in gospe dr. Brejčeve.

— Vedenje v kavarnah. Društvo kavarniških in hotelskih uslužbencev v Ljubljani nam je poslalo tole in prosí, da prinesejo tudi ostali listi, ki tega še niso storili: Jed in pijačo naroči vedno le gospod pri natakarju prav prijazno in ne zapovedljivo. Klicati natakrja s »pst« ali »slišite« in enakimi klici, je neotesano. Kjer je namizni zvonec, pozvoni ž njim, sicer pa zadostuje klic: »natakar«. Če je postrežba ženska, ne dovolj si robatih šal, kakor je to, žal, dandanes splošno v navadi. Posebno to prepoveduje dostojnost. — Vojne razvade in neotesanosti so se pri nekaterih naših ljudeh tako udomačile, da je res potrebno, pisati o tem.

— Kavarna »Zvezda« ima telefon štev. 335, ki je gostom na razpolago.

— Velika razstava v Ljubljani. Odseki trgovskih in obrtniške zbornice v Ljubljani so v svoji skupni seji dne 3. julija soglasno sklenili, predlagati zborničnemu plenumu, da se prihodnje leto v Ljubljani priredi velika razstava, ki naj bi bila izhodišče za vsakoletne industrialne in trgovske sejme v Ljubljani, po vzoru takozvane »Messe«, kakor je vsako leto prireajo v Lipskem, Utrehtu itd. z velikimi praktičnimi uspehi za industrijo in trgovino.

Nainovejše.

PROSLAVA SV. CIRILA IN METODA.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

— Zagreb, 5. julija. Danes na dan sv. Cirila in Metoda je bila svečana služba božja v prestolni cerkvi. Današnji zagrebški listi slavo in v ugodnih značaj in delovanje prvih slovanskih apostolov.

— NAŠ ZUNANJI POLOŽAJ.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

— Belgrad, 5. julija. V Belgradu vlada še vedno velika potrtost in nepoučenost radi slabih glasov, ki so došli zadnje dni iz Pariza. Vlada se še vedno drži politike molka, kar le povečava razburjenje. Vest, da se je min. predsednik Protič s tovariši vrnil iz Pariza, se je medtem ugotovila kot neresnična in je bila tudi zaplenjena v belgrajskih listih. Govori se, da je Protiča sprejel francoski zunanji minister Pichon v avdijenci, ki je trajala 4 ure; nadalje se tudi govori, da je Protič že odpotoval iz Pariza.

— IZ NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

— Belgrad, 5. julija. Dr. Hauček je imenovan za predsednika parlamentarne enote, ki naj razpravlja o trgovinskem dogovoru s čehoslovaško republiko ter o vprašanju klavnic na podlagi interpelacije poslanca Stanka Ribarca. Zdi se, da bo zaradi te zadeve še prišlo do raznih incidentov v narodnem predstavništvu.

— IZGNANI GENERALI.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

— Belgrad, 5. julija. »Narodni klub« je podvzel odločne korake zaradi raznih vojaških vprašanj, med drugim tudi zaradi izгона generalov Laxe, Mihajloviča in Sallisa. Seliša, kakor tudi zaradi nekaterih aretiranih častnikov. Uvesti se namerava izven parlamentarna akcija. Zdi se, da temelji mnogo na raznih nespornostih in da se bo vsa zadeva rešila izven parlamenta. V Zagrebu je glede te stvari nastala ostra polemika med »Hrvatoma«, »Obzorom«, »Riječjo« in »Novostimi«. Baje so bili imenovani generali izgnani zaradi tega iz domovine, ker niso hoteli položiti prisege zvestobe.

— PROTI KONFIDENTOM.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

— Belgrad, 5. julija. Na zahtevo vlade kraljevstva SHS Bulgarski, Nemški Avstriji

in Mažarski, da naj se izroče izdajalci države, ki so bili konfidenti centralnih vlasti in so pobegnili z ozemlja Jugoslavije v omejene dežele, še ni došel odgovor. Gotovo je menda, da bo Bolgarska pristala na to zahtevo.

— DR. KRAMAR ODSTOPI. — TUSAR SESTAVI NOVO VLADO.

LDU Praga, 5. julija. (ČTU). »Pravo Lidu« poroča: Tekom včerajšnje seje ministrskega sveta je došla iz Pariza brzojavka, s katero je dr. Kramar ponudil predsedniku Masafiku svojo demisijo. Vsled tega je sklenila vsa vlada, da demisijonira. Predsednik je sprejel to demisijo, povabil pooblaščenca čehoslovaške republike na Dunaju, Vlastimila Tusarja k sebi ter ga prosil, naj do nedelje poda predloge o sestavi nove vlade. Tusar je šel nato k vodji čehoslovaške socijalno-demokratske stranke, ki je vzel na znanje, da je Tusar sprejel nalogo, izrečeno mu od predsednika. V torkovi seji narodnega shromaždenja se bo nova vlada predstavila narodni skupščini in položila zaobljubo, predpisano od ustave.

— MIROVNI POSVET.

LDU. Milan, 5. julija. — Včerajšnji »Corriera della Sera« poroča iz Pariza: Sestanku vrhovnega sveta alijarancev, ki je bil v sredo popoldne, so prisostovali Pichon, Tittini, Tardieu, Balfour, Lansing in Machino. Clemenceau ni bil navzoč in zdi se, da se izdelavanja mirovnih pogojev za ostale sovražnike ne bo udeleževal tako aktivno, kakor je sodeloval pri mirovni pogodbi z Nemčijo. — Redakcijski odsek se peča v zadnjem času z mirovnimi pogoji za Nemško Avstrijo, ki bodo izročeni nemško-avstrijski delegaciji najbrže že prihodnji teden. Na ta način ni izključeno, da bo mirovna pogodba z Nemško Avstrijo podpisana koncem tega meseca.

— TURKI NAPADLI GRKE.

LDU. Milan, 5. julija. Glasom lista »Corriera della Sera« poroča »Agenzia Stefani«: V London je prišla vest iz Smirne, da je 5000 Turkov napadlo Grke blizu Aidina v Mali Aziji. Napadalci razpolagajo tudi s težko artilerijo.

Izpred poročila.

— Mladi vlomilec.

S. J. je sin poštenih staršev v Ljubljani; rojen je bil 31. oktobra 1901 v Ljubljani. Izučil se je čevljarstva. Zadnje čase sem je fant kradel. Vlomil je pri Kassigu v Ljubljani; ukradeno blago je bilo vredno 4100 kron. Začetkom majnika letos je vlomil tudi k čevljarju Petru Gregorcu v Trzinu in odnesel raznega blaga v vrednosti 4347 K 50 v. Ker so ga v Trzinu zalotili na kolodvoru predno se je odpeljal vlak, je odšel v Kranj, kjer so ga aretirali orožniki. J. je svoje dejanje pripoznal. Ko je povedal, da je šel pri Gregorcu v Trzin skozi okno notri, je princpalni predsednik senata Regally: »Po navadi se ne hodi skozi okno notri.« — Obtoženec: »Ja, je bilo zelo nizko.« Porotniki so na nje stavljeni glavna vprašanja odgovorili soglasno z »da«. Porotni senat je obsodil mladega Stanka J. v 15 mesecev težke ječe.

— Mladi ropar.

Ivan Dolničar z Glinc, mesarski vajenec, je napadel 15. maja t. l. okoli 6. ure zjutraj posestnikovo ženo Marijo Nebecovo, ko je šla z Orli proti Ljubljani. Nameril je na njo samokres rekoč: »Zivljenje ali smrt!« Nebecova mu je ponudila ves svoj denar, ki ga je imela pri sebi: 3 krome, kar mu je bilo premalo in je zahteval od nje velik denar in ji je pregledal denarnico, nato jo je izpustil. Dolničar je pa tudi pripoznal, da je hodil od marca do Velike noči po Dolenskem in da je ukradel v nekem mlinu nekje med Žumberkom in Krko tri srajce, eno dolgo žensko verižico in uro, en prstan in tri uhane. V mlin je prišel po lestvi. Pri Dolničarju so našli tudi štiri vitrihe. Orožnega lista tudi ni imel.

Mladi Dolničar je zelo zanemaren, dolgih las, skuštran, grdo gleda. Na Graben in Ledino je hodil v šolo. — Predsednik Regally: »Kakšno delo vam pravzaprav dopade?« — Molk. — »Kaj ste se naučili?« — »Nič.« — »Kaj bi radi bili?« — »Policijski agent, pa bi bil pošten.« — Dolničar pripozna kar mu očita obtožnica. Priča Marija Nebecova je izpovedala o napadu, kakor to opisuje obtožnica. Predsednik Regally priči: »Kje ste z obtoženem prišli skupaj?« — »Na hribu, kakih 10 minut od vasi.« — Pri nivi vsa se srečala, še dobro jutro sem mu rekla.« — »Ali je kaj odgovoril?« — »Nič.« — stopil je k meni, pomeiril pištolo na mene in rekel: »Denar al' pa smrt!« — »Ali ste se kaj prestrašili?« — »Seveda sem se tako, da sem morala k zdravniku.« — Bala sem se ga, da me ne ustrelji. Saj se ga še zdaj bojim pogledat.« — Predsednik: »Saj se še danes vsa trese.« Po govorih državnega pravdnika dr. Modica in zagovornika dr. Pegana ter po resumeju predsednika so porotniki v svojem posvetu potrdili 1. stavljeno in glavno vprašanje o ropu z 10 da in z 2 ne, soglasno so potrdili vprašanje o tatvini iz zaprte posesti in da se je pri ropu posluževal orožja.

Predsednik Regally je po posvetu senata razglasil obsodbo s katero se je obsodil Dolničar na 3 leta težke ječe, poostrene vsako leto dne 15. maja na dan, ko se je izvršil rop, s postom, trdim ležiščem in s temnico.

Na to je predsednik zaključil 14 dni trajajoče porotno zasedanje.

— LISTNICA UREDNIŠTVA.

M. P. C. Odgovor na Vaše vprašanje dobite v tozadavnem današnjem inseratu.

Orlovski vestnik.

Ljubljansko okrožje. Opozarjamo brat-ske odseke, da je zbiranje Orlov v krogih in onih v civilu danes 6. t. m. ob pol 3. uri popoldne pri cerkvi sv. Petra. Tu se zberejo tudi šentpeterske »Orlice« in naraščaj. Točno ob 3. uri skupen odhod z godbo na čelu k »Štravsu« v Štepanji vasi pri Hrušici, kjer se nato vrši ob 4. uri javna telovadba. Poleg članstva nastopijo pri telovadbi tudi šentpeterske »Orlice«, gojenke in naraščaj, ljudskošolski in obrtni. Na zdar!

Prosveta.

pr Adamov »Postiljon« je po svoji fabuli, po kateri se moči odtuji svoji ženi in ga ona po svoji zvičajni spretnosti zopet pridobi zase, priprosto zamišljena in izdelana opera. Prireditelj opernega teksta kaže tolik obseg, da je mogel komponist lasnost deklamiranega teksta pomnožiti z mnogimi ponovitvami besednih zvez, ne da bi se delo s tem preveč podaljšalo. Kolikor se mu je tekst zdel vendar preobširen, pa je upeljal prozo, kar je precej dobro izhod za komponiranje mnogih besedi, posebno če je tekst po osebnem občutju dobro stiliziran, s tem da sta naznačena vsaj ritim in tempo govora. V tej operi sicer misel ni izdelana na tak način, ampak je proza upeljana na čisto navaden način, tako nekako kakor po navadi v opereti. Glasbeni značaj v tej operi je bolj živahen in se mestoma menjuje z mirnejšim, vpleteni so ji zaokroženi deli nekake lirčne pesmi, ki se ponavljajo tudi do trikrat. Delo je bilo prizorišče za delu dovolj primerno igro, precej dobrim petjem in mestoma zelo slabo prozo. V igralskem oziru je bilo pozornosti vredno igranje g. Trebuhoviča, kolikor toliko pa tudi igra g. Rumpelja. Pevsko je pred vsem imenovati gđ. Richter-veo, ki je svojo vlogo izpela kakor po

večini izrazno. G. Rumpelj nikakor nima slabega glasu če se bo tudi moral še oglediti. G. Drvota je v naslovni vlogi kot pevec dovolj dober, dasi mu je pri petju glavna nekaka bravura bolj zunanje vrste. Neznosno pa je, kako ta gospod govori. Zdi se, da mu za slovensko izgovorjavo ni le malo, ampak da se sploh ne mara potruditi izgovarjati pravilno. Opozarjamo rezi-žo, da popolnoma prepreči tako govorjenje na odru, ker žali vsakega poštenega Slovenca.

pr Slovenski Učitelj ima v 6. številki sledečo vsebino: Prosto spise v službi etične vzgoje. Elza Kukovec. — Kakšen bodi temelj skupne stanovske organizacije. I. Štrukelj. — Otroci in družina. (Konec.) F. Fabinc. — Učitelj na pomoči šoli. Anica Lebar. — O bistvu in smotri vaje. (Dolje). Fort. Lužar. — Kultura in književnost. — Zapiski. — Društvena in stanovska kronika. — Tej številki bodo priložene položnice, da vsako lahko poravnava oziroma doplača naročnino. Kdor ne bo prejel 6. številke, naj takoj reklamira.

pr Carniola, izvestja Muzejskega društva za Kranjsko, letnik IX — zvezek 3. in 4. je izšla s sledečo vsebino: Ob osvoboditvi in ujedinjenju. Avgust Žigon. Nov prispevek o Čopu (Dalje). Dr. Franjo Bučar. Račun Fabiana Kirchbergerja u pogledu hrvatske i slovenske protestantske tiskare u Urahu-Tübingenu za god. 1562 i 1563. Ferdinand Seidl-Wilfried von Tep-ner. Der diluviale See von Prečna bei Novo mesto. Dr. J. Ponebšek, Naše uje-đe, II., (nadaljevanje). Dr. Gvidon Sajovic. Zapiski iz ptičjega življenja na Kranjskem v letih 1917—1918. Slovstvo. Ušeničnik Alexius Dr. Um die Jungslavia. Eine Apologie. (M.). — Premrou Miroslav, Monumenta sclavenica. Petit-choix tiré de la collection des documents recueillis et annotés. Dr. J. Šleibinger. Bibliografija za l. 1917 in 1918. Zapiski. + Fran Podkrajšek. Kam so prešle

slike iz nekdanje bolniške cerkve sv. Križa na Dunajski cesti? — Dr. P. Hugo Bren. Za zgodovino akademije ljubljanskih ope-rozov. — Dr. J. Lesar. Peter Pavel Ver-gerij Starejši. — Ljud. Kuščer. Erjavec kot »jamar«. Ljud. Kuščer. Donesek k naši jam-ski favni. Društveni vestnik. P. Vincencij Kunstelj. + P. Stanislav Škrabec. — I. Vr-hovnik. + Fran Podkrajšek. — Dr. Gv. Sa-jovic. + Prof. Kajetan Stranetzky. — M. + Dr. Matija vitez Wretschko. — Umrli udje: M. + dr. Evgen Lampe. — M. + Janez Mervec. — M. + Karel Zotman. — M. + Prof. Franc Rebol. — + M. Prelat Janez Flis. — Novi udje. — Našim članom in so-trudnikom. — Imenik članov. Slike: Pisi-dium amicum Müller, stran 152. — Val-vata naticina, stran 153. Fruticicola seri-cea Drap, stran 154. — Bythinia sp., stran 155. — Lunj beloritec, circus pygargus (L.), stran 164. — Lunj dolgorepec, circus ma-crouus (Gm.), stran 175. — Sokol selec, stran 183. — + P. Stanko Škrabec, stran 223. — + Fran Podkrajšek, stran 233. — + Prof. Kajetan Stranetzky, stran 241.

Gospodarske novice.

g Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo ima v saperskem skladišču 13 strojev za mesarje. Mesarji naj vložijo svoje ponudbe pri Gospodarski komisiji za stvarno demobilizacijo do 15. julija.

g Potreba stavbenega materiala za Belgrad. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je prejela od dobro informirane strani sporočilo, da potrebuje »Odbor za obnovo stanova v Beogradu, Jugovića ulica št. 1« različnega stavbinskega materiala. Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe na omenjeni naslov.

g Dovoljenje za nakup žita. Ministrstvo za prehrano in obnovo dežel je izdalo nastopna dovoljenja za uvoz v Slovenijo: G. A. Tonkoviču iz Zagreba sedem vagonov

koruze; Franju Weiss iz Siska 2 vagona pšenice in tri vagona koruze; Iliji Predovič iz Ljubljane 200 komadov prešičev; Dani-elu Omersu v Belovaru en vagon moke v Slovensko Bistrico; Josipu Druškovic iz Slov. Gradca tri vagona koruze in en va-gon pšenice.

Aprovizacija.

a Sladkor na izkaznice št. 73, 128 in 129 se oddaja v sledečih trgovinah: Na izkaznice št. 73 pri Finžgariu, Sv. Florijana ulica, na izkaznice št. 128 pri Marnu na Glincah, na izkaznice št. 129 pri Grošlju, Poljanska cesta št. 7.

Učne knjige za srednje šole.

V zalogi Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani izidejo začetek šolskega leta 1919-20 sledeče učne knjige za srednje šole:

prof. dr. Brežnik, Francoska slovnica, Pajk - Kržišnik, Zemljepis za srednje šole I. del,

prof. Bradač - Osana, Grška slovnica, prof. Bradač, Grška vadnica, Dr. Grafenauer, Slovenska čitanka za višje razrede gimnazij in realnih gimnazij. Prvi zvezek.

Matek, Geometrija za šesti, sedmi in osmi gimnazijski razred, prof. Bučar, Zgodovina starega veka za nižje razrede srednjih šol.

prof. Pirc, Zgodovina starega veka za višje razrede srednjih šol. ravnatelj Schreiner, Dodatek k ljud-skošolskim čitankam.

prof. Bučar, Grško-rimske bajke in pripovedke.

Novo predpisani mašni formulari »Praefatio in festis S. Joseph« in »Praefatio in missis defunctorum« izidejo prav kmalu v zalogi »Jugoslovanske knjigarnice« v Ljubljani.

Spanec noče priti, ako nas mučijo bolečine, kadar trpimo na preveliki nervoznosti, če stare rane zopet začno boleti. Pri takih slučajih naj spomnimo na Fellerjev »Elsa-fluid«. Na 100.000 zahvalnih pism in številna zdravniška priporočila potrjujejo visoko vrednost tega dobrega domačega zdravila. Sest dvojno, ali 2 specialni steklenici stane vseh povsod le 24 K, pošlje jih edino pristne lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 134 (Hrv.). — Ravno tu se lahko naroče Fellerjevo milo odvajajo-če rabarbara Elza-kroglice. So naj-prijetnejše odvajilo neškodljivega učinka, 6 skatlic stane 12 K. Obe domači sredstvi naj bi bili vedno pri rokah. Mnogo jih ječi od muk, povzročenih po kurjih očesih, in sežejo pri tem v pomoč po nožu, ki je v takih slu-čajih storil že mnogo zla. Takim bral-cem se lahko in za mal denar hitro pomaga, če naroče za 2 kroni ali 4 K Fellerjevih uničevalcev kurjih očes. Omet in pošta. se računa posebej in najceneje. Kdor naroči več obnem, mnogo prihrani. (ef)

Francišek Košir s Pristave pri Bo-rovnici se pogreša že od oktobra l. 1914. Bil je takrat v Galiciji pri 27. polku. Kdo kaj ve? 65. kdor ve kaj več o njem, naj obvesti Franciška Košir na Pristavi pri Borovnici, ki poravnava vse morebitne stroške.

Dve molzni kozi (ena z mladičem) so naprodaj na Poljan-ski c. 71.

Razno pohištvo se proda od četrtka t. j. 10. 7. naprej. — Breg 20/II, dop. od 10. do 12. ure, pop od 3. do 5. ure.

Oni N. Sušnik (oziroma njegov dedič), ki je bil pred leti trgo-vec v Kranju, se prosi, naj naznani svoj naslov na Jakoba Kompare v Brezju, p. Dob pri Domžalah.

4 močne zdrave delavce za dva Franc Erčulj, Zdenska vas 22, p. Do-brepolje, Dolenjsko.

Christoflov učni zavod v Ljubljani vpisuje čeli mesec julij, avgust in september na Miklošičevi cesti 8 in na Domobrski cesti 7 vsak dan dopol-dne in popoldne. Pričetek šolskega leta 1. oktobra 1919.

Kurir vsostransko zanesljiv, ki potuje 2 do 3krat na teden iz Ljubljane v Zagreb in nazaj, prevzame vsakovrstna kupčijska ali druga naročila v strogo zanesljivo izvršitev. Vzel bi tudi lahko pošiljke s seboj. Ponudbe pod »Kurir« na upravo tega lista.

Parkelne deščice nove in stare, po-klada in struže (rešira) ter z voskom lika, po najnižjih cenah. Delo točno in solidno. ANTON BOŠAL, pokladalec parketov, Ljubljana, Ambrožev trg št. 9. (event.) Sp. Hrušica št. 39 pri Ljubljani.

Pomočnika za sodarsko obrt sprejme takoj Franjo Repič, so-parstvo, Ljubljana, Kolesarska ul. 18. Plača po dogovoru, eventualno tudi hrana in stanovanje.

kompanjonka ali tudi kot poslo-vodkinja s kavčijo želi mesta v trgovini vseskozi izvež-bana, inteligentna mlada dama iz boljše hiše. Cenj. dopisi na: »Kompanjonka al. poslovodkinja« na upravo »Slov.«

angleški cin

kupi Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Proda se radi smrti popolnoma nov, fin, višnjevi ženski kostum po nizki ceni, pravi kam-garn. S. Potočnik, Šelenburgova ulica št. 6 L.

Posestvo na prodaj v najbolj tro-pičnem kraju na Dolenjskem, v bližini Toplice, vse v dobrem stanu in obdelano. Eventuelno se tudi zamenja z drugim v bližini Ljubljane. Ponudbe pod »posestvo« na upravnistvo »Slovenca«.

Dve gospodični, ki imata veselje do gospodinjstva, želi-ta mesta pri boljših rodbinah izven Ljubljane. Ponudbe sprejme uprav-nistvo Slovenca pod »M. A. 1919.«

Površnik eleganten, črne barve, nov, se proda. Naslov pove u-pravnistvo pod št. 3988.

Malo vilo ali hišico z vrtom, najraje meblavano, na deželi ali v ljubljanski okolici vzame v najem takoj ali za avgust. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vila 509«.

Izvež-knjigovodkinja z znanjem vseh bana kontorskih del, ki ima tudi veselje do trgovine — išče službo. — Cenj. ponudbe pod »samo-stojna« 3974 na upravo Slovenca.

Zadružni uradnik (revizor) zmožen vseh zadružnih del pri zadrugah, kot vknjiževanja, sestave bilance, strojepisja in drugo, išče službo kot knjigovodja ali bla-gajnik v večjem denarnem zavodu v Jugoslaviji. Nastop službe takoj. Po-nudbe pod »Zanesljiv« na upravo lista.

Leseno volno ima naprodaj gozdarski urad v Oplotnici pri Konjicah, Stajersko.

Sprej-betonski delavci za napravo mejo se strešnikov, cevi i. dr. proti dobremu zaslužku, ali taki, ki bi se hoteli temu delu pri-učiti. Tvorica cementnih izdelkov Jos. Cihlar, Ljubljana, Dunajska ce-sa št. 67. 3912

Popolnoma nova kočija (Landauer) zaprta se proda event. zamenja za lahek vozček. Na-slov pri upravi »Slovenca« pod št. 3927.

Restavracija v Prešernovi ulici št. 9 se priporoča v Ljubljano potujočemu občinstvu. 3407

Siroje za pranje dobavlja na veliko VINKO VABIČ, Zalec pri Celju

Trgovec-invalid železninske ter me-šane stroke, soliden in marljiv, z dobrimi spricvali, želi primerne službe na deželi. Pisma se prosijo na upravnistvo tega lista pod št. 3970.

Vešč strugar železa se išče proti dobri plači v tovarni za klej v Ljubljani.

Dr. Josip Volavšek

specijalist za pljučne in notranje bolezni . .

Ordinira v Stritarjevi ulici št. 3. od 11.—12. in od 3.—4. popoldne.

Potnik

se sprejme takoj za vinsko trgovino. Pismene ponudbe na uprav-nistvo Slovenca pod št. 4011.

Dva dobro ohranjena dvojnata

Seifert biljarda

z vsemi pritliklinami se po zelo ugodni ceni prodasta radi pomanjkanja pro-stora. Dopisi naj se pošiljajo na poštni predal 124, Ljubljana.

Dekla hišna

boljše vrste se sprejmeta proti dobri plači v hotelu Triglav, Boh. Bistrica.

Šivilje

kateri imajo šivalni stroj, se sprejmejo. Ponudbe poštni predal 157, Ljubljana.

Gospodinja

ki sama prime za delo, se išče za žup-nišče na Biželskem pri Brežicah. Po-nudbe naj se tja naslove.

Javna dražba

se vrši v sredo dne 9. 7. 1919 v Fran-čiškanski ulici št. 10/II ob 9. uri dop. Na razprodajo: razno pohištvo, slike itd.

Dr. med. Ulad. Mogilnicki

v Št. Juriju ob j. ž. izvršuje od 1. julija t. l. naprej tudi zobozdravniško prakso

učenko

izšem v trgovino z mešanim blagom, ki je dovršila 6 razredov ter je stara nad 15 let. Prednost imajo one, ki so zmožne v računstvu, ročnem delu in šivanju. Ivan Žargl, trgovec, Kamnik.

Kovačijo

se odda v najem. Pojasnila daje Marija Turk, Kokrica pri Kranju.

Pozor!

Radi pozne sezone prodajem la ma-junga liče (rafija) globoko pod cene, razun tega imam na zalogi kavo, riž, angleško mlo, sveče, sirkeve metle, št. 1 K 3/50, št. 2 K 4/50, št. 3 K 4/50.

Brzjavljani in pisma:

Berthold Neumann, Zagreb.

Telefon interurban 2-77.

Krave prima molzne se prodajo. Naslov v upravnistvu pod št. 3963.

Več tisoč iermen in gož za mlaitine cepce proda Avg. Terpinč, Kamnik.

Proda se par lepih, težkih, 16 pesti vi-sokih, 4 leta starih konj. Naslov pove upr. »Slov.« pod št. 3932.

Pohištvo

od priprostega do najfinjšega izdelka priporoča po solidni ceni FRAN ŠKA-FAR, Ljubljana, Rimska cesta 16. Stav-beno in pohištveno strojno mizarstvo

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani sprejme več

praktikantov,

katerih stariši stanujejo v Ljubljani ali okolici. Pismene prošnje oprem-ljene s spricvali o dovršenih spod-njih razredih srednje šole in o trgov-ski šoli (ne tečaju) je vložiti do 9. t. m. v pisarno, Dunajska c. 17.

Nekaj voz sladkega

konjskega sena

in suhih

bukovih drv

se kupi.

V zameno se odstopi nekaj cementa. Ponudbe na naslov: Hišnik, Stara pot št. 4, Ljubljana.

Vreče za oglje

kupi vsako množino gospodar-ski urad v Soteski. p. Straža, Dolenjsko.

Fani Jeglič, roj. Rozman javlja v imenu svojim in svojih otrok tužno vest, da je nje pre-dobri in skrbni soprog oziroma oče, gospod

Anton Jeglič prvi nadpaznik v deželni prisilni delavnici in ljubljanski občinski svetnik

včeraj dne 5. t. m. ob pol 3. uri z utraj po dolgem, mukopolnem trpljenju, previden s sv. zakra-mentu za umirajoče v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnika bo danes, v nedeljo, dne 6. t. m. ob 4. uri popoldne iz deželne bol-nice na pokopališče k Sv. Križu. Priporočam ga v blag spo-min in molitev.

V Ljubljani, dne 6. julija 1919.

Prispevalje za sklad S. L. S.

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodni-kom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naša nepozabna soproga, ozir. mati in stara mati, gosa

Ivana Accetto

po dolgi, mučni bolezni previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo 6. julija ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Trnovski pristan 14, na pokopališče pri Sv. Križu.

Priporočamo jo v blag spomin.

Ljubljana, dne 4. julija 1919.

Valentin Accetto Alojzij, Viktor Sabina
soprog. sinova. hčerka.

Vsi vauki in vaukinje.

V Ljubljani, dne 1. julija 1919.

P. n.

Dovoljajemo si Vas obveščati o ustanovitvi

»Ljubljanske komercialne družbe z o. z.«

koje namen je: veletrgovina z industrijskimi potrebščinami in proizvodi ter živili.

Sedež družbe je v Ljubljani, Bleiweisova cesta 18.

Prevzeli smo dosedanje trgovino z industr. potrebščinami in proizvodi gosp. Valentina Urbančiča, ki obenem vstopi pri nas kot družabnik in poslovni vodja.

Ugodne trgovske zveze v tu- in inozemstvu, kakor tudi naš namen, izvrševati stavljeno si nalogo na kar najširši, pa tudi najreelnejši podlagi, naj upravičujejo našo prošnjo, da nam naklonite svoje zaupanje.

Z odličnim spoštovanjem

Ljubljanska komercialna družba z o. z.
Ljubljana.

P. n.

Z ozirom na zgorajšnje obvestilo se svojim cenj. odjemalcem in kupčijskim prijateljem za izkazano mi zaupanje in naklonjenost najsrčneje zahvaljujem, proseč jih enakega odlikovanja za novoustanovljeno »Ljubljansko komercialno družbo z o. z.« v Ljubljani.

Z odličnim spoštovanjem

Valentin Urbančič.

Cenjenim svojim odjemalkam naznanjam, da bo moj

modni salondo 15. avgusta v popoldanskih urah **zaprt.**

Sprejemem takoj spretno delavko in ročno učenko, katera biva v mestu ozir. bližnji okolici.

Rozi Fabčič, modni salon

Rimska cesta št. 6.

Sezona maj-september. Zdravniško vodstvo Dr. Savrič.

Dijetetični sanatorij

Rogaška Slatina

za vse kronične bolezni želodca in črevesa, jeter in ledvic, za vse bolezni preosnove (sladkosečnost ali cukrova, debelost), za putiko (arthritis urica, uratična diateza). — Okrepčevalne kure za bledične in slabokrvne rekonvalescente po pljučnih, srčnih boleznih in za bolne na živčevju. — Dietetično zdravljenje po metodah prof. Dr. Noordena, fizikalna terapija po načinu in običajih svetovnega zdravilišča Wiesbaden-a.

ŠKROB

najboljša kvaliteta, posebno izvrsten za ovratnike in manšete od 5 klg višje po povzetju pošilja

S. D. Petrović
Otok, Slavonija.**Trgovino**

z inventarjem v Ljubljanski okolici ali na deželi vzame v najem takoj ali za pozneje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Takoj« 5414.

Vžigalniki

v obliki patrone

z verižico ali brez nje.

Najbolje izvršeni!

NOVOST:

Ploski vžigalniki.

Kamenčke, kolesca, spiranke in stenj

dobavlja najceneje

M. FOIDL, Dunaj XV,
Rosinagasse 11/16.

Cenik zastoj in franko.

Martin Žuran

sobni slikar

Ljubljana, Mestni trg št. 12

se priporoča slavn. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Izvršitev točna, cene zmerne. 3019

Pozor!

Kdor ima katerokoli blago ali predmet

za prodati ali za kupiti, naj se posluži kupčijske pisarne

„Merkator“

katera mu oskrbi kupčije z malimi stroški, pozna viro dobave blaga in ima zvezo s kupevalci.

Posluje v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3, za stranke od 10—12, 3—5 ure.

Zadružna zveza v Ljubljani

razpisuje

- I. mesto uradnika za gospodarsko statistiko in
-
- II. mesto zadružnega revizorja.

Za obe službi se zahteva matura in trgovska izobrazba. Lastnoročno pisane prošnje z dokazili o usposobljenosti, dosežanju službovanju in zahtevki o prejemkih naj se pošljejo ravnateljstvu, Dunajska cesta 38, I do 26. julija t. l.

Želi se, da se prosilci osebno predstavijo.

**Generalna reprezentanca
za kraljestvo SHS**

za baterije, žarnice, elektrotehniko

Izdelki svetovnih angleških in slovanskih tvrdk.

Janko Pogačar, Ljubljana.

Skladišča, pisarne in razstavnici lokal

Mestni trg 25.**Termalno-radioaktivno kopališče Toplice pri Novem mestu**

zdravi reumatizem, protin, neuralgijo (ischias), eksudate (ženske bolezni), posledice ran in zlomljenja kosti i. t. d. Pojasnila daje brezplačno ravnateljstvo.

Sezija od 1. maja do 30. septembra.

Železnina vseh vrst

za izvoz in kompenzacijske namene

in sicer: kose, vijake, žage, ključavnice, pile, žica, žreblji, vile za seno in gnoj, plugi, sekire za tesarje (bradve), žreblji za strešno lepenko, vijaki, klešče, nakovala, deli za cevi, jeklo itd., itd., v velikih množinah proti takojšnji dobavi.

S. Rapaport, trgovina z železnino,

Dunaj I., Krugerstrasse 5.

Mestni pogrebni zavod.

Vsemogočni je odpoklical k sebi našega iskrenoljubljenega dobrega očeta in starega očeta, gospoda

Ernesta Hammerschmidt-a

trgovca v Ljubljani

dne 30. junija 1919, po življenju, posvečenem samo delu, v kopališču Lipik, kjer je iskal leka za svojo težko bolezen. Boguudano se je preselil iz življenja.

Dragi pokojnik je bil prepeljan v Ljubljano ter položen na pokopališču pri Sv. Krištofu na mrtvaški oder.

Truplo se bo slovesno blagoslovilo in preneslo v rodbinsko grobnico v ponedeljek dne 7. t. m. ob 4. uri popoldne iz pokopališke kapelice pri Sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 5. julija 1919.

Franc pl. Palese, državni železniški svetnik,

Oskar Ebenspanger, trgovec,

zeta.

Marija Luisa Hammerschmidt,

vnukinja.

Adela Ebenspanger roj. Hammerschmidt,

Erna pl. Palese roj. Hammerschmidt,

Maria Luisa Hammerschmidt,

Ernest Hammerschmidt,

otroci.

Priporočamo edino tovarniško zalogo šivalnih strojev za rodbino in obrt ter njih posameznih delov.

Istotam se dobijo potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje ter galanterijsko in manufakturno blago za obleke.

JOS. PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip, za vodo desno.

Gozdarski urad barona Borna ima na razpolago oziroma izdeluje vsake vrste in vsako množino

zabojev in sodčkov

iz mehkega lesa. Vprašati je pri gozdarskem uradu barona Borna v Trzinu (Gorenjsko). 3941

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta šte. 6
obrestuje hranilne vloge po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem marca 1919 nad 40 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enostotisoč kron rezervnih zakladov.

Posojila se dovoljujejo po 4 do 5%.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

Čevlje fine, moderno izdelane in sandale

ima v zalogi in jih razpošilja po poštne povzetju

mirenska „Čevljarska zadruga v Vrbovcu pri Mozirju.

Čevlji so iz lahke ševro-media kože, boksa in teletine. Dobite visoke, nizke in salonske moške, ženske, deške in otročje čevlje ter sandale. Cene usnja se dvigajo, zato naročite čimprej.

Pri večjem odjemu primeren popust!

Prodajalna tudi v Celju, »Narodni dom«.

Zmerne cene!

3940

Zahtevajte cenik!

Nudiva

fino francosko, pravo dalmatinsko

olje

slivovko pristno

rum 40 %

In vsakovrstno specijalno blago na debelo

GREGORC & VERLIČ

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo žel. 7.

Kupujem po najvišjih cenah lepo, suho lipovo cvetje

Zbirajte ga!

Gg. trgovci naj javijo skrajno prodajno ceno, sicer ponudba brez pomena!

Vinko Vabič, Zalec p. Celju.

KOBILA

5 let stara, močna, je naproda v Mayčičah šte. 12, pri Kranju.

ERKA d. z. o. z.

Dunaj IV., Seisgasse 18/B.

Razprodajalci zahtevajte spec. ponudbe.

Odvetnik DR. FRAN ROŠ

naznanja, da je otvoril odvetniško pisarno
v Laškem trgu.

Šmarješke toplice - Mirni gaj!

Slavnemu občinstvu se vljudno naznanja, da so šmarješke toplice — Mirni gaj — popolnoma na novo preurejene ter se najtopleje priporočajo vsem, ki se hočejo iznebiti putike ali pa revmatizma.

Vsak, kdor želi čez poletje uživati sveži zrak na mirnem kraju, dobi okrepčilo, in če je bolehen, tudi zdravje.

Do šmarjeških toplic — Mirni gaj — je od Novega mesta po okrajni cesti čez Sent Peter z vozom komaj tričetrt ure. Pošti sta šmarjeta ali pa Bela Cerkev na Dolenjskem.

Jedilno sol in vžigalice

dobi v nekaj dneh

„Gospodarska zveza“ v Ljubljani.

P. t. reflektanti naj blagovolijo poslati svoja naročila t a k o i l

V zalogi ima sledeče:

žvepleni cvet, modro galico, rafijo
in živinsko sol. - Koruza pride v kratkem.

Trgovci pozor!

Onim trgovcem, kateri imajo za pletenje sposobno prejo, pavolnato ali volneno, splete proti primerni odškodnini nogavice za ženske, moške in deco

3874

Tovarna pletenin Dragotin Hribar v Ljubljani.

Narodna banka d. d. u Zagrebu.

Zagreb, meseca juna 1919.

Poziv na subskripciju

25.000 komada dionica, glasećih na donosioca po K 400.— naslovne vrijednosti
u ukupnom iznosu od K 10,000.000.—

P. n.

Na temelju svojedobnog ovlaštenja izvanredne glavne skupštine, odlučilo je ravnateljstvo Narodne banke d. d. provesti povišenje dioničke glavnice i emisiju novih dionica pod slijedećim uvjetima:

1. Dionička glavnica od K 10,000.000.— povisuje se izdajanjem novih 25.000 dionica po K 400.— nom., dakle za K 10,000.000.— na K 20,000.000.—.

2. Posjednicima starih dionica pridržaje se 18.750 komada novih dionica, i to tako da svakome dioničaru pripada pravo na 4 stare dionice optirati 3 nove uz cijenu od K 440.— po komadu nove dionice, zajedno sa 5% kamata od 1. siječnja 1919. do dana uplate.

3. Nedioničarima (novim potpisateljima) i starim dioničarima za dionice, koje žele potpisati preko broja, koji im pripada u razmjeru od 4 stare na 3 nove, nudi se 6.250 komada dionica po tečaju od 475 K za dionicu od 400 K nominalnih sa 5% kamata od 1. januara 1919.

4. Subskripcija počinje 15. juna, a svršava 31. jula 1919.

5. Nove dionice imaju kupon za godinu 1919., te im pripada pravo na dividendu za istu.

6. Protuvrijednost potpisanih dionica valja uplatiti odmah, a najkasnije do 31. jula 1919.

Uplate za nedodijeljene nove dionice povratit će se skupa sa 3 1/2 % kamata od dana uplate do povratka novca.

7. Subskripcija se obavlja odnosno primaju prijave:

U Zagrebu: Narodna banka d. d.,

» Brodu n/S: Banka i mještina Brdarić i drug, kao afilijacija Narodne banke,

» Dubrovniku: Srpska centralna banka za Primorje, Dubrovačka trgovačka banka i Pučka štedionica d. o. o.,

u Ljubljani: Ljubljanska kreditna banka d. d., Kranjska deželna banka,

» Osijeku: Srpska štedionica,

na Rijeci: Hrv. centralna banka d. d.,

u Rumi: Zadruga banka d. d.,

» Sarajevu: Hrvatska centralna banka,

» Spljetu: Zadruga savez,

» Varaždinu: Varaždinska štedionica,

» Virovitici: Virovitička štedionica,

» Zemunu: Zemunski štedionica,

dok uplate mogu uslijediti također kod svih zagrebačkih zavoda te njenih filijala.

8. Posjednici starih dionica, koji žele u smislu točke 2. optirati nove dionice, valja da predlože kod gore označenih mjesta subskripcije: točno ispunjenu i potpisanu prijavicu uz naznaku popisa brojeva starih dionica (u koliko nisu kod zavoda u pologu) ili međutimnicu starih dionica.

9. Repartaciju dionica subskribiranih u smislu točke 3. pridržaje sebi ravnateljstvo.

10. Tečajni (azijski) dobitak, koji se poluču kod izdavanja novih dionica, ide u korist redovite pričuvne zaklade odbivši troškove emisije i pristojbe.

11. Za provedbu ove emisije stvoren je sindikat, koji jamči uspjeh povišenja dioničke glavnice.

Ravnateljstvo Narodne Banke d. d. u Zagrebu.